

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فانون

بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۰

تندیس
زرین

تدوین: گروه علمی نشر تندیس زرین

عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران
مشخصات نشر	مصوب ۱۳۷۰/تدوین گروه علمی نشر تندیس زرین.
مشخصات ظاهری	تهران: تندیس زرین، ۱۴۰۱.
شابک	ص ۶۸.
وضعیت فهرست نویسی	۹۷۸-۶۲۲-۹۴۹۵۹-۸-۸
موضوع	فیفا
	تعاونی‌ها -- قوانین و مقررات -- ایران
	Cooperative societies -- Law and legislation -- Iran
شناسه افزوده	انتشارات تندیس زرین
رده بندی کنگره	KMH1120 :
رده بندی دیویی	۵۵۰۶۶۸/۳۴۶ :
شماره کتابشناسی ملی	۹۱۶۲۸۴۱ :
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیفا :

نام کتاب	قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران
ناشر	مصوب ۱۳۷۰
تدوین	تندیس زرین
نوبت و سال چاپ	گروه علمی نشر تندیس زرین
شمارگان	اول- ۱۴۰۳
شابک	۱۰۰ :
	۹۷۸-۶۲۲-۹۴۹۵۹-۸-۸ :

دسترسی به دفتر انتشارات و مرکز پخش: ۰۲۱-۶۶۹۸۱۰۵۱

 nashretandisezarin

 www.tandisezarin.com

 nashretandisezarin@gmail.com

کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

رشته حقوق یکی از پرطرفدارترین و جذاب‌ترین رشته‌های دانشگاهی در کشور می‌باشد، این رشته بسیار گسترده است و جنبه‌ها و ابعاد مختلف زندگی بشر را در سطح خرد و کلان دربر می‌گیرد و همه افراد به گونه‌های مختلف به دانش حقوق نیازمندند و از آن بهره می‌برند. مدرسه حقوق در سال ۱۲۹۸ در ایران زیر نظر وزارت عدلیه تأسیس شد و به آموزش حقوق می‌پرداخت. در سال ۱۳۱۳ شمسی با تأسیس دانشگاه تهران، مدرسه حقوق با مدرسه تجارت و مدرسه سیاسی تلفیق شد و دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی را به وجود آورد. مجدداً در سال ۱۳۴۰ شمسی نام این دانشکده تغییر کرد و به دانشکده حقوق و علوم سیاسی تبدیل شد و تا به امروز تحت همین عنوان دانشجو می‌پذیرد. علاوه بر این به تدریج، رشته حقوق در دانشگاه‌های مختلف کشور گسترش یافت و تدریس می‌شود.

رشته حقوق ناظر بر تمام روابط اجتماعی مردمان یک سرزمین است که آثار حقوقی دارد. روابط اجتماعی شامل دایره گسترده‌ای از ارتباطات می‌شود. در واقع حقوق قوانین و مقررات ناظر بر همه این رابطه‌هاست. ارتباطاتی چون ارتباط بین دولت و مردم، ارتباط میان مردم، ارتباط میان دولت‌ها، ارتباط میان قوای سه‌گانه و ... موضوع رشته حقوق است. حقوق به موضوعاتی مثل مالکیت، قراردادها، مسئولیت‌های اشخاص، قواعد مربوط به ارث، وصیت، ولادت، اقامتگاه اشخاص، مسئولیت‌های ناشی از حوادث و ... می‌پردازد.

با وجود گستردگی رشته حقوق، دانشجویان نیاز به مطالب و منابع روزآمد جهت تناسب و همسوئی با مطالب حقوقی داشته بنابراین ضرورت و نیاز دانشجویان به بروزترین و روزآمدترین منابع و کتب حقوقی، امری اجتناب‌ناپذیر می‌باشد.

در همین راستا انتشارات تندیس زرین مفتخر است به‌عنوان انتشاراتی پیشرو در زمینه نشر کتب موردنیاز جامعه حقوقی علی‌الخصوص در زمینه منابع آزمون‌های: وکالت (کانون و کلا و مرکز وکلای قوه قضائیه)، مشاوران حقوقی، قضاوت، سردفتری، کارشناسی ارشد، کارشناسان رسمی، اختبار، داوری و ... گام بردارد. امید است که این

انتشارات سهمی هرچند کوچک در گسترش علم و آگاهی

حقوقی در جامعه داشته باشد. تندیس زرین مبتکر برترین شیوه‌های مطالعاتی است، که در یادگیری سریع‌تر مطالب کمک بسزایی دارد.

مدیر مسئول: شهرام خلخالی

فهرست

قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ با	
آخرین اصلاحات تا تاریخ ۱۳۹۳/۲/۱۷.....	۶
فصل اول- اهداف و ضوابط کلی بخش تعاونی.....	۶
فصل دوم- عضو.....	۹
فصل سوم- سرمایه.....	۱۱
فصل چهارم- حساب سود و زیان و تقسیم سود و سایر مقررات مالی.....	۱۴
فصل پنجم- تعاونی‌های تولید و توزیع.....	۱۵
فصل ششم- ارکان تعاونی‌ها.....	۱۶
بخش اول- مجمع عمومی.....	۱۶
بخش دوم- هیأت مدیره.....	۱۹
بخش سوم- بازرسی.....	۲۲
فصل هفتم- اتحادیه تعاونی.....	۲۴
فصل هشتم- تشکیل و ثبت تعاونی‌ها.....	۲۷
فصل نهم- ادغام، انحلال و تصفیه.....	۲۸
بخش اول- ادغام.....	۲۸
فصل دهم- اتاق تعاون.....	۳۰
فصل یازدهم- وزارت تعاون.....	۳۶
فصل دوازدهم- سایر مقررات.....	۴۱
آیین‌نامه اجرایی قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب	
۱۳۷۱/۰۵/۱۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی.....	۴۴
فصل اول- کلیات و چگونگی ثبت و تشکیل تعاونی‌ها.....	۴۴
فصل دوم- چگونگی ادغام شرکت‌های تعاونی.....	۵۰
فصل سوم- چگونگی انحلال و تصفیه تعاونی‌ها.....	۵۴
فصل چهارم- چگونگی نظارت بر انتخابات شرکت‌ها، اتحادیه‌های تعاونی و اتاق‌های	

تعاون..... ۵۷

فصل پنجم - حمایت از تعاونی‌ها..... ۵۹

فصل ششم - نظارت بر بخش تعاونی..... ۶۱

فصل هفتم - سایر مقررات..... ۶۴

آیین‌نامه اجرایی ماده (۷۵) الحاقی قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری

اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵/۰۴/۰۹..... ۶۶

قانون

بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ با آخرین اصلاحات تا تاریخ ۱۳۹۳/۲/۱۷

فصل اول- اهداف و ضوابط کلی بخش تعاونی

ماده ۱- اهداف بخش تعاونی عبارتست از:

- ۱- ایجاد و تأمین شرایط و امکانات کار برای همه به منظور رسیدن به اشتغال کامل.
- ۲- قرار دادن وسائل کار در اختیار کسانی که قادر بکارند ولی وسائل کار ندارند.
- ۳- پیشگیری از تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروه‌های خاص جهت تحقق عدالت اجتماعی.
- ۴- جلوگیری از کارفرمای مطلق شدن دولت.
- ۵- قرار گرفتن مدیریت و سرمایه و منافع حاصله در اختیار نیروی کار و تشویق بهره‌برداری مستقیم از حاصل کار خود.
- ۶- پیشگیری از انحصار، احتکار، تورم و اضرار به غیر.
- ۷- توسعه و تحکیم مشارکت و تعاون عمومی بین همه مردم.
- ۸- کمک به تأمین عدالت اجتماعی و توانمندسازی اقشار متوسط و کم‌درآمد

۹- ارتقای کارآیی بنگاه‌های اقتصادی و بهره‌وری منابع مادی و انسانی و فناوری و افزایش رقابت‌پذیری در اقتصاد ملی

تبصره- اهداف مذکور این ماده باید با رعایت ضرورت‌های حاکم بر برنامه‌ریزی عمومی اقتصاد کشور در هر یک از مراحل رشد عملی رعایت شود.

تبصره ۲- دولت مکلف است به منظور تحقق اهداف مذکور در این ماده با رعایت ضرورت‌های حاکم بر برنامه‌ریزی عمومی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور شرایط و منابع موردنیاز را در برنامه‌های توسعه و قوانین بودجه سنواتی لحاظ نماید.

ماده ۲- شرکت‌هایی که با رعایت مقررات این قانون تشکیل و به ثبت برسند تعاونی شناخته می‌شوند.

ماده ۳- دولت موظف است با رعایت این قانون و در حد مقررات به‌گونه‌ای که زمینه اداره یا دخالت در اداره تعاونی‌ها یا کارفرمای مطلق شدن دولت فراهم نیاید با بخش تعاونی همکاری نموده و امکانات و تسهیلات لازم را با هماهنگی وزارت تعاون در اختیار آن‌ها قرار دهد.

ماده ۴- دولت و کلیه سازمان‌های وابسته موظفند در اجرای طرح‌ها و پروژه‌های خود در شرایط مساوی اولویت را به بخش تعاونی بدهند.

ماده ۵- اساسنامه هر یک از تعاونی‌ها باید با رعایت مقررات این قانون شامل نکات زیر باشد:

نام با قید کلمه تعاونی، هدف، موضوع، نوع، حوزه عملیات، مدت، مرکز اصلی عملیات و نشانی، میزان سرمایه، مقررات مربوط به عضو، ارکان، مقررات مالی و کار، انحلال و تصفیه.

تبصره- تابعیت تعاونی‌ها باید ایرانی باشد.

- ماده ۶-** حداقل و حداکثر تعداد عضو در تعاونی‌ها به نسبت سرمایه و فرصت اشتغال و نوع فعالیت و رعایت اصل عدم تمرکز و تداول ثروت به وسیله آئین‌نامه‌ای تعیین می‌شود که به تصویب وزارت تعاون می‌رسد ولی در هر صورت تعداد اعضاء نباید کمتر از ۷ نفر باشد.
- ماده ۷-** شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی دارای شخصیت حقوقی مستقل می‌باشند.